

POKRAJINSKI MUZEJ KOPER

STRATEŠKI NAČRT

2025-2030

Marko Bonin

Številka: 224/2026

Datum: 5.3.2026

V skladu s 35. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (uradno prečiščeno besedilo) ZUJIK (UL RS, št. 77/2025) in 14. členom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Pokrajinski muzej Koper (Uradne objave, PN št. 10/2004 in 610-73/2029) sprejema direktor Marko Bonin Strateški načrt Pokrajinskega muzeja Koper za obdobje 2025-2030.

Soglasje sveta podano 27.2.2026

Kazalo

Poslanstvo

Javni zavod Pokrajinski muzej Koper je ustanovljen z namenom opravljanja muzejske dejavnosti kot javne službe za območje Mestne občine Koper ter občin Ankaran, Izola, Piran, Divača, Hrpelje-Kozina in Ilirska Bistrica. Je nosilec javnega pooblastila za izvajanje javne muzejske službe.

Začetki ustanavljanja koprskega muzeja segajo v leto 1910, ko se je 1. oktobra konstituiral odbor za ustanovitev Mestnega muzeja za zgodovino in umetnost v Kopru (Museo Civico di Storia e d'Arte), že konec oktobra pa je občinski svet sprejel sklep o ustanovitvi muzeja. Uradno je muzej zaživel 18. marca 1911, ko je občinski svet potrdil njegov statut in izvolil muzejsko vodstvo. Muzej je najprej dobil dva prostora v nekdanjem samostanu sv. Klare, po 1. svetovni vojni pa je občina za muzejsko dejavnost obnovila palačo Belgramoni-Tacco, kjer je sedež muzeja še danes.

Vsebinsko pokriva področje arheologije, zgodovine, umetnostne in kulturne zgodovine ter etnologije Obalno-kraškega območja. Iz slednjega izhaja muzejska zbiralna politika, muzejske zbirke, izobraževalna in znanstveno popularizacijska dejavnost ter javna dostopnost muzejskih zbirk.

Pokrajinski muzej Koper je muzej splošnega tipa. Muzej zbira, ohranja, raziskuje in predstavlja premično kulturno dediščino ter jo umešča v širši družbeni, zgodovinski in prostorski kontekst, s posebnim poudarkom na večkulturnosti, mejnosti in moderni dediščini.

Vizija

Pokrajinski muzej Koper je odprta, vključujoča in sodobna muzejska ustanova, ki raziskuje, interpretira in predstavlja dediščino Istre ter aktivno soustvarja kulturno identiteto prostora v dialogu z lokalno skupnostjo in mednarodnim okoljem.

Analiza

Prednosti: bogate zbirke, strokovni kader, strateška lega, prepoznavne teme (Istra, meja, modernizacija, sobivanje kultur)

Izzivi: omejeni prostorski in kadrovski viri, potreba po večji prepoznavnosti, digitalni prehod

Priložnosti: kulturni turizem, sodelovanje z Italijo in Hrvaško, EU projekti, sodobna interpretacija moderne dediščine

Tveganja: nezadostno financiranje, prostorska podhranjenost, neustrezni depojski prostori in pomanjkanje le-teh, spreminjanje občinstev, kadrovska podhranjenost

Strategija Pokrajinskega muzeja Koper 2025- 2030

Pokrajinski muzej Koper izvaja javno službo na področju **varstva premične kulturne dediščine Obalno-kraškega območja**, z vsebinskim poudarkom na arheologiji, zgodovini Primorske, umetnostni in kulturni zgodovini ter etnologiji. To vsebinsko področje predstavlja temelj **zbiralne politike muzeja**, oblikovanja muzejskih zbirk ter raziskovalne, izobraževalne in popularizacijske dejavnosti, skladno z zakonodajo in usmeritvami Resolucije o nacionalnem programu za kulturo.

Delovanje muzeja je usmerjeno v **celostno obravnavo dediščine**, ki vključuje njeno strokovno varstvo, raziskovanje, interpretacijo in javno dostopnost. Muzej si prizadeva za kakovostno predstavitev dediščine ter za njeno vključevanje v sodobno družbeno življenje, s čimer krepi njen identifikacijski, izobraževalni in razvojni potencial.

Za izvajanje javne službe so ključnega pomena **ustrezni prostorski pogoji**, ki morajo zagotavljati varno hrambo muzejskih predmetov ter zaščito pred krajo in drugimi škodljivimi vplivi. Depoji in razstavni prostori morajo izpolnjevati konservatorske standarde (ustrezni mikroklimatski pogoji, varnostni sistemi), razstavni prostori pa omogočati nemoten ogled in strokovno interpretacijo gradiva. Obiskovalcem morajo biti zagotovljeni čisti, varni in dostopni prostori ter ustrezne informacije o zbirkah in

razstavljenih predmetih. Muzejsko gradivo mora biti dostopno tudi zainteresirani strokovni javnosti, skladno z zakonodajo, strokovnimi pravilniki in varstvenimi zahtevami posameznih predmetov.

Strateški načrt 2025–2030 postavlja Pokrajinski muzej Koper kot sodobno, odprto in raziskovalno ustanovo, ki presega klasične muzejske okvire ter aktivno sodeluje pri razumevanju preteklosti in oblikovanju prihodnosti prostora.

Pokrajinski muzej Koper v strateškem obdobju 2025–2030 uresničuje cilje nacionalne kulturne politike na področju **varstva premične kulturne dediščine, dostopnosti kulturnih dobrin ter razvoja javne kulturne infrastrukture**, skladno z Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo in veljavno zakonodajo.

Temeljna usmeritev muzeja je **zagotavljanje kakovostnega in kontinuiranega izvajanja državne javne službe**, vključno z ohranitvijo pooblastila za njeno izvajanje, vodenjem registra premične kulturne dediščine ter strokovnim evidentiranjem, raziskovanjem, dokumentiranjem, varovanjem in predstavljanjem muzejskega gradiva. Posebna pozornost je namenjena **restituciji muzejskega gradiva** ter sistematičnemu dopolnjevanju zbirk z odkupi predmetov kulturne dediščine.

V skladu z ReNPK muzej prepoznava **neustrezne prostorske pogoje kot razvojno oviro**, zato kot prednostni nalogi izpostavlja **zagotovitev ustreznih depojskih prostorov ter preselitev pisarniških prostorov**, kar je ključno za zagotavljanje standardov varstva dediščine in pogojev za izvajanje javne službe.

Pomemben razvojni poudarek je namenjen **posodobitvi stalnih muzejskih postavitev ter vzpostavitvi stalne zbirke NZ**, z uporabo sodobnih interpretativnih, didaktičnih in vključujočih pristopov, skladno s cilji ReNPK glede kakovosti kulturne produkcije in dostopnosti vsebin. Muzej bo posebno pozornost namenjal vsebinam 20. stoletja, moderni dediščini ter večkulturnemu značaju obmejnega prostora.

V skladu z usmeritvami ReNPK muzej krepi svojo vlogo **javnega zavoda na področju neformalnega vseživljenjskega učenja**, z razvojem izobraževalnih programov, sodelovanjem z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, lokalno skupnostjo in gospodarstvom ter z razvojem participativnih programov, ki spodbujajo aktivno vključevanje prebivalcev.

Strategija daje poseben poudarek **dostopnosti kulturne dediščine**, tako v fizičnem, vsebinskem kot digitalnem smislu, ter vključevanju ranljivih skupin, skladno z načeli kulturne raznolikosti, enakih možnosti in kulturne demokracije. Nadaljeval se bo proces **digitalizacije zbirk in muzejske dokumentacije**, uvajanje sodobnih informacijskih in spletnih tehnologij ter zagotavljanje javne dostopnosti podatkov o kulturni dediščini.

Za zagotavljanje dolgoročne stabilnosti delovanja bo muzej razvijal **projektno financiranje**, zlasti preko evropskih in čezmejnih programov, ter **dopolnilne tržne dejavnosti**, skladno z javnim interesom na področju kulture.

Uresničevanje strateških ciljev bo spremljano z **merljivimi kazalniki uspešnosti**, rednim letnim spremljanjem ter vmesno in zaključno evalvacijo, kar zagotavlja transparentnost, učinkovitost in skladnost z nacionalnimi kulturnimi cilji.

Usmeritve in dejavnosti Pokrajinskega muzeja Koper

V strateškem obdobju 2025–2030 Pokrajinski muzej Koper izvaja naslednje temeljne dejavnosti javne službe:

- zbiranje, hranjenje, varovanje, dokumentiranje, konserviranje in restavriranje ter strokovno-raziskovalno preučevanje in predstavljanje premične kulturne dediščine;
- vodenje in redno posodabljanje registra premične kulturne dediščine;
- evidentiranje zbirk in predmetov na terenu ter zagotavljanje javne dostopnosti podatkov o kulturni dediščini;
- priprava in izvedba stalnih in občasnih razstav ter tematskih razstavnih projektov;
- posodobitev in didaktična nadgradnja stalnih muzejskih postavitev;
- sistematični odkupi predmetov kulturne dediščine in skrb za rast muzejskega fonda;
- zagotavljanje fizične, vsebinske in digitalne dostopnosti kulturne dediščine, vključno z dostopnostjo za invalidne osebe in ranljive skupine;
- razvoj in izvajanje izobraževalnih programov, prilagojenih različnim ciljnim skupinam, ter uveljavljanje muzeja kot ustanove neformalnega vseživljenjskega učenja;
- sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, Univerzo na Primorskem, lokalno skupnostjo in gospodarstvom;
- krepitev zavesti o pomenu kulturne dediščine ter njeni vlogi v sodobnem prostoru;
- zagotavljanje in ureditev ustreznih muzejskih depojev ter izboljšanje prostorskih pogojev za delovanje muzeja;
- preselitev upravnih in pisarniških prostorov iz palače Belgramoni Tacco z namenom pridobitve dodatnih razstavnih površin;
- sprejemanje in urejanje arhivov arheoloških najdišč z območja izvajanja javne službe;
- zavzemanje za vračilo restitucijskega gradiva;
- razvoj čezmejnega in mednarodnega sodelovanja;
- razvoj specialne muzejske knjižnice ter digitalizacija in objava knjižnega gradiva, skladno z avtorskimi pravicami;
- izdajanje in distribucija strokovnih ter poljudnih publikacij;
- opravljanje storitev iz dejavnosti muzeja za fizične in pravne osebe;

- razvoj dopolnilnih dejavnosti, ki prispevajo k večji dostopnosti, prepoznavnosti in finančni vzdržnosti muzeja.

Financiranje

Delovanje Pokrajinskega muzeja Koper se financira iz:

- državnega proračuna,
- proračunov lokalnih skupnosti,
- lastnih prihodkov iz trženja storitev in programov,
- evropskih in drugih projektnih sredstev,
- sredstev sponzorjev in donatorjev.

Zaposlitvena struktura

Pokrajinski muzej Koper izvaja javno službo na območju občin Piran, Izola, Koper, Ankaran, Hrpelje-Kozina ter delov občin Divača in Ilirska Bistrica. Zavod ima **17 redno zaposlenih**, od tega 11,8 na področju strokovne dejavnosti ter 5,2 na področju poslovne in administrativno-tehnične dejavnosti. Ministrstvo za kulturo financira 15,84 zaposlitev, eno zaposlitev v celoti financira Občina Ilirska Bistrica, 0,16 zaposlitve pa Mestna občina Koper.

Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, sprejet 27. 12. 2024, predstavlja pravno podlago za organizacijo dela in nadaljnjo kadrovske okrepitve zavoda. Pravilnik bo v strateškem obdobju po potrebi dopolnjen in posodobljen, skladno z razvojnimi cilji muzeja.

Zavod dodatnega rednega zaposlovanja zunanjih sodelavcev ne načrtuje. Občasno sodelovanje preko avtorskih pogodb ali študentskega dela ostaja omejeno na jasno opredeljene naloge, povezane z izvedbo razstavnih, izobraževalnih in projektnih dejavnosti v okviru letnega programa dela.

	stanje december 2025	potrebe
<u>Uprava:</u>		
Direktor	1	1
Poslovna sekretarka	1	1
Stiki z javnostmi	0	1
	2	3
 <u>Kustodiat:</u>		
Pedagog	1	2
Arheolog	2	2
Zgodovinar	1	2
Kulturni zgodovinar	1	1
Umetnostni zgodovinar	1	2
Etnolog	2	2
	8	11
 <u>Dokumentacijska služba</u>		
Dokumentalist-informatik	1	1
 <u>Knjižnica:</u>		
Bibliotekar	0	1
 <u>Konservatorska služba:</u>		
Konservator-restavrator	1	2
Kons. rest. tehnik	1,8	2
	2,8	4
 <u>Tehnična služba:</u>		
Receptor	2	3
Vodja recepcije/trgovine	0	1
Glavni vzdrževalec	0,2	1
Čistilka	1	2
	3,2	7
SKUPAJ	17	27

Strateški cilji, naloge in kazalniki uspešnosti

STRATEŠKI CILJ 1:

Zagotavljanje izvajanja državne javne službe in varstva premične kulturne dediščine

Opis cilja:

Zagotavljanje zakonitega, strokovnega in kontinuiranega izvajanja državne javne službe na področju varstva premične kulturne dediščine, skladno z ZVKD-1 in ReNPK.

Ključne naloge:

- ohranitev pooblastila za izvajanje dejavnosti državne javne službe;
- vodenje in redno posodabljanje registra premične kulturne dediščine;
- evidentiranje zbirk in dediščine na terenu;
- restitucija gradiva;
- sistematični odkupi predmetov kulturne dediščine in zagotavljanje fonda za nujne odklope;
- strokovno raziskovanje, dokumentiranje in objavlanje.

Kazalniki uspešnosti (KPI):

- ohranjeno pooblastilo za izvajanje državne javne službe (da/ne);
- število novih ali posodobljenih vnosov v register / leto;
- število terenskih evidentiranj / leto;
- število pridobljenih restitucijskih enot;
- letni obseg odkupov muzejskega gradiva.

STRATEŠKI CILJ 2:

Prostorski in infrastrukturni razvoj muzeja

Opis cilja:

Izboljšanje prostorskih pogojev za hrambo, delo in javno delovanje muzeja.

Ključne naloge:

- pridobitev ustreznih depojskih prostorov za varno hrambo zbirk;
- zagotavljanje konservatorsko ustreznih pogojev hrambe;
- preselitev pisarniških prostorov na novo lokacijo;
- racionalizacija in optimizacija obstoječih muzejskih prostorov.

Kazalniki uspešnosti (KPI):

- zagotovljeni ustrezni depojski prostori (da/ne);
- kvadratura ustreznih depojskih prostorov;
- uspešno izvedena preselitev pisarniških prostorov (da/ne);
- izpolnjevanje standardov temperature in vlage (da/ne).

STRATEŠKI CILJ 3:

Razvoj, posodobitev in prezentacija muzejskih zbirk

Opis cilja:

Sodobno, strokovno in javnosti dostopno predstavljanje muzejskih zbirk.

Ključne naloge:

- postavitve stalne zbirke NZ;
- posodobitev obstoječih stalnih muzejskih postavitvev;
- vključevanje sodobnih interpretativnih in didaktičnih pristopov;
- razvoj razstavnih vsebin s poudarkom na moderni in sodobni dediščini.

Kazalniki uspešnosti (KPI):

- postavljena stalna zbirka NZ (da/ne);
- število posodobljenih stalnih postavitvev;
- delež stalnih postavitvev z didaktičnimi vsebinami (%);
- letno število obiskovalcev stalnih razstav.

STRATEŠKI CILJ 4:

Muzej kot ustanova neformalnega vseživljenjskega učenja in skupnosti

Opis cilja:

Krepitev muzeja kot odprtega prostora izobraževanja, kulturnega dialoga in sodelovanja z okoljem.

Ključne naloge:

- uveljavljanje koncepta muzeja kot ustanove neformalnega vseživljenjskega izobraževanja;
- nadgradnja izobraževalnih programov za različne ciljne skupine;
- povezovanje z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, lokalno skupnostjo in gospodarstvom;
- razvoj participativnih in skupnostnih projektov;
- organizacija javnih dogodkov.

Kazalniki uspešnosti (KPI):

- število izobraževalnih programov / leto;
- število udeležencev programov;
- število partnerskih sodelovanj;
- število javnih dogodkov in participativnih projektov;
- delež ponovnih obiskovalcev.

STRATEŠKI CILJ 5:**Dostopnost kulturne dediščine in vključevanje javnosti****Opis cilja:**

Zagotavljanje enakih možnosti dostopa do kulturne dediščine za vse prebivalce.

Ključne naloge:

- izboljšanje fizične dostopnosti muzejskih prostorov (pridobitev dvigala v palači Belgramoni – Tacco, ureditev klančin,...);
- zagotavljanje vsebinske in jezikovne dostopnosti;
- prilagajanje programov in razstav ranljivim skupinam in invalidnim osebam;
- razvoj vključujočih interpretacij.

Kazalniki uspešnosti (KPI):

- delež razstav, dostopnih invalidnim osebam (%);
- število vsebinskih in jezikovnih prilagoditev;
- število večjezičnih vsebin;
- ocena zadovoljstva obiskovalcev (ankete).

STRATEŠKI CILJ 6:**Digitalna preobrazba in informacijska dostopnost****Opis cilja:**

Vzpostavitev sodobnega digitalnega muzeja z urejeno dokumentacijo in javno dostopnimi vsebinami.

Ključne naloge:

- priprava dokumentacijskega načrta;
- nadaljevanje digitalizacije muzejskih zbirk;
- ureditev sodobne muzejske dokumentacije;
- uvajanje spletnih tehnologij in digitalnih platform;
- razvoj spletnih razstav in digitalnih izobraževalnih vsebin.

Kazalniki uspešnosti (KPI):

- narejen dokumentacijski načrt (da/ne);
- delež digitaliziranih zbirk (%);
- število digitalnih vnosov v dokumentacijski sistem;
- število spletnih razstav in digitalnih vsebin;
- obisk digitalnih platform in spletnih vsebin.

STRATEŠKI CILJ 7:**Projektno, finančno in tržno upravljanje muzeja****Opis cilja:**

Zagotavljanje finančne stabilnosti in razvojnih zmogljivosti muzeja.

Ključne naloge:

- prijavljanje na EU in druge razvojne projekte;
- uspešna realizacija pridobljenih projektov;
- razvoj dopolnilnih tržnih dejavnosti;
- trženje muzejskih storitev, prostorov in dogodkov.

Kazalniki uspešnosti (KPI):

- število prijavljenih projektov / leto;
- število odobrenih projektov;
- skupna vrednost pridobljenih projektnih sredstev;
- delež lastnih prihodkov v proračunu muzeja;
- število tržnih dogodkov in najemov prostorov.

Temeljne usmeritve Pokrajinskega muzeja Koper 2025–2030

Št.	Temeljna usmeritev	Ključni cilji / KPI
1	Prostorski razvoj in infrastruktura	▪ Pridobitev novih depojev do 2028. ▪ Nadgradnja nadstropja za pisarniške in izobraževalne prostore do 2027. ▪ Urejene zunanje površine (fontana, Vrt AS) do 2030. ▪ Preselitev upravnih prostorov iz palače Belgramoni-Tacco do 2029. ▪ Vzdrževanje stavb in racionalizacija stroškov vzdrževanja vsako leto.
2	Razvoj muzejskih zbirk in stalnih razstav	▪ Posodobitev vsaj ene stalne razstave letno. ▪ Odkup in vključitev ključnih muzealij vsako leto. ▪ Razširitev zbiralne politike na industrijsko dediščino do 2027. ▪ Digitalizacija zbirke in vzpostavitev VR/AR vsebin do 2030.
3	Izobraževalna dejavnost in vključevanje javnosti	▪ Povečanje števila pedagoških programov vsako leto za 10 %. ▪ Razvoj programov za ranljive skupine vsako leto. ▪ Povečanje števila prostovoljcev in vključevanje medgeneracijskih programov vsako leto.
4	Knjižnična in raziskovalna dejavnost	▪ Zagotovitev primerne prostora za knjižnico do 2027. ▪ Zaposlitev bibliotekarja/ke do 2026. ▪ Digitalizacija in popis knjižnega gradiva vsako leto. ▪ Aktivno uresničevanje restitucije kulturne dediščine po planu.

5	Poslovni razvoj in podjetništvo	▪ Razvoj dopolnilnih storitev (tržni programi, najem prostorov) vsako leto. ▪ Optimizacija stroškov energije in vzdrževanja vsako leto. ▪ Doseganje dodatnih prihodkov iz muzejske trgovine vsako leto.
6	PR in komunikacijska strategija	▪ Zaposlitev strokovnjaka za PR do 2026. ▪ Redna prisotnost na družbenih omrežjih (min. 3 objave/teden). ▪ Razvoj in implementacija virtualnega muzeja do 2028. ▪ Krepitev prepoznavnosti muzeja vsako leto.
7	Medinstitucionalno sodelovanje in evropski projekti	▪ Udeležba v vsaj 2 evropskih projektih letno. ▪ Sodelovanje z mednarodnimi muzeji vsaj 3 dogodke/razstave letno. ▪ Povečanje čezmejnega sodelovanja z Italijo in Hrvaško vsako leto.
8	Dislocirane enote	▪ Razvoj razstavne dejavnosti in obogatitev zbirk v Grad Prem in Ilirski Bistrici vsako leto. ▪ Zagotovitev ustreznih delovnih prostorov in financiranja do 2027. ▪ Izpolnjevanje zakonodajnih standardov vsako leto.
9	Dostopnost in sprejem obiskovalcev	▪ Povečanje kadra na recepciji vsako leto do optimalnega števila. ▪ Prenova recepcije in muzejske trgovine do 2027. ▪ Vsakoletna nadgradnja ponudbe trgovine. ▪ Nadaljnje prilagoditve zbirk in prostorov za osebe s posebnimi potrebami do 2028.

Uspehi in izzivi

Pokrajinski muzej Koper je v zadnjih letih doživel številne spremembe, velik del strateškega načrta je bil uresničen. Zagotovo najbolj ambiciozen cilj, ki nam ga je uspelo uresničiti skupaj z ustanoviteljico, je prenova palače Belgramoni Tacco in paviljona NZ. S tem je pridobljen sodobno urejen razstavni prostor, kateremu je potrebno vdihniti vsebino – no zbirko NZ. V letu 2026 bomo ustrezno uredili recepcijo in muzejsko trgovino. Spletna stran je prenovljena, v letu 2026 pa bo nadgrajena in povezana z muzejsko potjo.

Glavna izziva, ki še nista bila rešena in bosta rešena v obdobju tega strateškega načrta, so dodatni **depojski prostori** in postavitve **nove stalne zbirke NZ**.

Pokrajinski muzej Koper je osrednji muzej Istre, Krasa in Brkinov ter mora kot tak izkoristiti vse svoje potenciale, tako geografske, kot vsebinske, da lahko čim učinkoviteje hrani, predvsem pa širi znanje in zavest o kulturni dediščini.

Marko Bonin,
direktor

